

Wymagania edukacyjne z historii w roku szkolnym 2025/2026

KLASA 8b

Tytuł rozdziału	Temat lekcji	Ocena dopuszczająca Uczeń:	Ocena dostateczna Uczeń:	Ocena dobra Uczeń:	Ocena bardzo dobra Uczeń:	Ocena celująca Uczeń:
II wojna światowa	1. Napaść na Polskę	– wyjaśnia znaczenie terminów: wojna błyskawiczna (Blitzkrieg), „dziwna wojna”, internowanie – zna daty: agresji Niemiec na Polskę (1 IX 1939), wkroczenia Armii Czerwonej do Polski (17 IX 1939) – identyfikuje postacie: Adolfa Hitlera, Józefa Stalina	– identyfikuje postacie: Henryka Sucharskiego, Edwarda Rydza-Śmigłego, Stefana Starzyńskiego – wskazuje na mapie kierunki uderzeń armii niemieckiej i sowieckiej – podaje przykłady szczególnego bohaterstwa Polaków, np. obrona poczty w Gdańsku, walki o Westerplatte, obrona wieży spadochronowej w Katowicach, bitwy pod Mokrą i Wizną, bitwa nad Bzurą, obrona Warszawy, obrona Grodna, bitwa pod Kockiem, obrona Helu	– wyjaśnia przyczyny klęski Polski we wrześniu 1939 r. – wyjaśnia znaczenie terminów: prowokacja gliwicka, bitwa graniczna, „polskie Termopile” – zna daty: bitwy o Westerplatte (1–7 IX 1939), wypowiedzenia wojny Niemcom przez Francję i Wielką Brytanię (3 IX 1939), internowania władz polskich w Rumunii (17/18 IX 1939), kapitulacja Warszawy (28 IX 1939), kapitulacji pod Kockiem (6 X 1939)	– identyfikuje postacie: Władysława Raginisa, Franciszka Kleeberga, Tadeusza Kutrzeby – przedstawia polityczne i militarne założenia planu obrony Polski w 1939 r. – omawia okoliczności wkroczenia wojsk sowieckich na terytorium Polski w kontekście paktu Ribbentrop–Mołotow – wymienia i charakteryzuje etapy wojny obronnej Polski	– ocenia postawę aliantów zachodnich wobec Polski we wrześniu 1939 r. – ocenia postawę władz polskich we wrześniu 1939 r.

				<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia stosunek sił ZSRS, Niemiec i Polski – wymienia miejsca kluczowych bitew wojny obronnej Polski stoczonych z wojskami niemieckimi i sowieckimi 		
	2. Podbój Europy przez Hitlera i Stalina (1939–1941)	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: alianci, bitwa o Anglię – identyfikuje postacie: Winstona Churchilla, Charles’a de Gaulle’a – wskazuje na mapie obszary zagarnięte przez ZSRS i III Rzeszę do 1941 r. 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: linia Maginota, kolaboracja – zna daty: napaści niemieckiej na Danię i Norwegię (IV 1940), ataku III Rzeszy na Francję (V–VI 1940), bitwy o Anglię (VII–X 1940) – wymienia państwa, które padły ofiarą agresji sowieckiej oraz niemieckiej do 1941 r. 	<ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postacie: Vidkuna Quislinga, Philippe’a Pétaina – wyjaśnia znaczenie terminów: wojna zimowa, państwo marionetkowe, państwo Vichy, Komitet Wolnej Francji – opisuje skutki bitwy o Anglię oraz omawia jej polityczne i militarne znaczenie 	<ul style="list-style-type: none"> – zna daty: wojny sowiecko-fińskiej (XI 1939 – III 1940), zajęcia republik bałtyckich przez ZSRS (VI 1940), ataku Niemiec na Jugosławię i Grecję (IV 1941) – przedstawia cele polityki Hitlera i Stalina w Europie w latach 1939–1941 – przedstawia ekspansję ZSRS w latach 1939–1940 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje kolejne etapy agresji Niemiec w latach 1940–1941

3. Wojna III Rzeszy z ZSRS	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: plan „Barbarossa”, Wielka Wojna Ojczyźniana – zna datę agresji Niemiec na ZSRS (22 VI 1941) – omawia przełomowe znaczenie bitwy stalingradzkiej dla przebiegu II wojny światowej 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje na mapie przełomowe bitwy wojny Niemiec i ZSRS: pod Moskwą i pod Stalingradem – wyjaśnia przyczyny ataku III Rzeszy na Związek Sowiecki 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu blokada Leningradu – identyfikuje postać Gieorgija Żukowa – wyjaśnia, jakie czynniki spowodowały klęskę ofensywy niemieckiej na Moskwę w 1941 r. – przedstawia etapy wojny niemiecko-sowieckiej 	<ul style="list-style-type: none"> – zna daty: blokady Leningradu (1941–1944), bitwy o Moskwę (XI–XII 1941), bitwy pod Stalingradem (VIII 1942 – II 1943), bitwy na Łuku Kurskim (VII 1943) – przedstawia przebieg działań wojennych na froncie wschodnim w latach 1941–1943 – przedstawia, w jaki sposób Niemcy traktowali jeńców sowieckich 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia przyczyny i okoliczności zdobycia przewagi militarnej przez ZSRS – wskazuje powody zbliżenia Wielkiej Brytanii i USA do ZSRS
4. Polityka okupacyjna III Rzeszy	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: ruch oporu, getto, Holokaust, obóz koncentracyjny, pacyfikacja, gwiazda Dawida, obóz zagłady – identyfikuje postacie: Adolfa Eichmanna, Ireny Sendlerowej 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia założenia polityki rasowej hitlerowców oraz metody jej realizacji, szczególnie wobec Żydów – omawia bilans Holokaustu 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: „przestrzeń życiowa” (Lebensraum), Generalny Plan Wschodni, „ostateczne rozwiązanie kwestii żydowskiej”, Szoa, „Żegota” 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: szmalcownicy, Babi Jar, Ponary – zna datę konferencji w Wannsee (I 1942) – identyfikuje postacie: Heinricha Himmlera, Josipa Broza-Tity 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia postawy ludności ziem okupowanych wobec Holokaustu i niemieckich agresorów – ocenia postawy wobec Holokaustu

				<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje politykę okupacyjną Niemiec – wymienia kraje, w których powstały rządy kolaborujące z Niemcami, oraz kraje, gdzie rozwinął się ruch oporu – wyjaśnia, jakimi sposobami ludność obszarów okupowanych przez Niemców niosła pomoc Żydom 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje na mapie obozy koncentracyjne i obozy zagłady w Europie – porównuje sytuację ludności na terytoriach okupowanych przez Niemców – przedstawia przebieg zagłady europejskich Żydów 	
	5. Wojna poza Europą	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: U-Boot, konwój, Enigma, lotniskowiec, pancernik – zna datę ataku Japonii na USA (7 XII 1941) 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: bitwa o Atlantyk, wilcze stada – identyfikuje postacie: Franklina Delano Roosevelta, Erwina Rommla 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia główne strony konfliktu w Afryce i w rejonie Pacyfiku oraz ich najważniejsze cele strategiczne – wyjaśnia, na czym polegało strategiczne znaczenie bitew pod El Alamein i pod Midway, oraz lokalizuje je na mapie 	<ul style="list-style-type: none"> – zna daty: bitwy pod El Alamein (X–XI 1942), bitwy o Midway (VI 1942), walk o Guadalcanal (VIII 1942 – II 1943) – identyfikuje postacie: Bernarda Montgomery’ego, Dwighta Eisenhowera – wskazuje na mapie obszary opanowane 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia działania wojenne na morzach i oceanach – ocenia konsekwencje włączenia się USA do wojny – przedstawia rozwiązania militarne, które obie strony stosowały

				– wyjaśnia znaczenie bitwy o Atlantyk dla losów II wojny światowej	przez Japończyków do końca 1942 r. – przedstawia przebieg walk w Afryce – charakteryzuje ekspansję japońską w Azji	podczas zmagania na morzach i oceanach
	6. Droga do zwycięstwa	– wyjaśnia znaczenie terminów: izolacjonizm, Karta atlantycka, Wielka Koalicja, Wielka Trójka, konferencja w Teheranie – zna daty: konferencji w Teheranie (XI–XII 1943), desantu aliantów w Normandii (VI 1944), konferencji jałtańskiej (II 1945), bezwarunkowej kapitulacji III Rzeszy (8/9 V 1945), zrzućenia bomb atomowych na Hiroszimę i Nagasaki (VIII 1945), bezwarunkowej kapitulacji Japonii (2 IX 1945)	– wyjaśnia genezę i cele Wielkiej Koalicji	– przedstawia decyzje podjęte podczas obrad Wielkiej Trójki w Teheranie i Jałcie	– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>Lend-Lease Act</i> , operacja „Market Garden”, operacja „Bagration”, taktyka żabich skoków, kamikadze – zna daty: podpisania Karty atlantyckiej (VIII 1941 r.), lądowania wojsk alianckich na Sycylii (VII 1943), ofensywy Armii Czerwonej na froncie wschodnim (VI 1944 i I 1945), zdobycia Berlina (2 V 1945) – identyfikuje postacie: Dwighta Eisenhowera, Douglasa MacArthura,	– przedstawia etapy formowania się Wielkiej Koalicji antyhitlerowskiej – ocenia decyzję Amerykanów o użyciu bomby atomowej przeciwko Japonii

		<ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postacie: Józefa Stalina, Franklina Delano Roosevelta, Winstona Churchilla, Harry’ego Trumana 			<p>Bernarda Montgomery’ego</p> <ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje założenia polityki zagranicznej wielkich mocarstw w czasie II wojny światowej – charakteryzuje działania na frontach w latach 1944–1945 	
<p>Polacy podczas II wojny światowej</p>	<p>1. Dwie okupacje</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Generalne Gubernatorstwo, sowietyzacja, łapanka, wysiedlenia, deportacja, akcja „AB” – zna datę zbrodni katyńskiej (IV–V 1940) 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje na mapie tereny pod okupacją niemiecką i sowiecką, miejsca masowych egzekucji Polaków pod okupacją niemiecką oraz zsyłek i kaźni ludności polskiej w ZSRS – charakteryzuje główne cele niemieckiej i sowieckiej polityki okupacyjnej 	<ul style="list-style-type: none"> – zna datę podpisania traktatu o granicach i przyjaźni (28 IX 1939) – podaje przykłady terroru niemieckiego i sowieckiego (Palmiry, kaźń profesorów krakowskich i lwowskich, Katyń) – omawia okoliczności i przebieg zbrodni katyńskiej 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: volksdeutsch, volkslista, gadzinówka, Akcja Specjalna „Kraków”, „granatowa” policja, Pawiak – identyfikuje postać Hansa Franka – przedstawia zmiany terytorialne na ziemiach polskich pod okupacją – przedstawia i porównuje politykę okupanta niemieckiego na ziemiach wcielonych do III Rzeszy 	<ul style="list-style-type: none"> – porównuje i ocenia okupacyjną politykę władz niemieckich i sowieckich wobec społeczeństwa polskiego

					<p>i w Generalnym Gubernatorstwie</p> <p>– przedstawia cele deportacji Polaków w głąb ZSRS</p>	
	<p>2. Władze polskie na uchodźstwie</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: rząd emigracyjny, układ Sikorski–Majski, armia Andersa, sprawa katyńska</p> <p>– zna daty: powstania rządu emigracyjnego (IX 1939), układu Sikorski–Majski (VII 1941)</p> <p>– identyfikuje postacie: Władysława Sikorskiego, Władysława Andersa</p> <p>– przedstawia okoliczności powstania polskiego rządu emigracyjnego</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: Polskie Siły Zbrojne na Zachodzie, katastrofa gibraltarska</p> <p>– wymienia polskie formacje wojskowe uczestniczące w najważniejszych bitwach II wojny światowej</p> <p>– wyjaśnia przyczyny zerwania przez ZSRS stosunków dyplomatycznych z polskim rządem na uchodźstwie</p>	<p>– omawia postanowienia układu Sikorski–Majski</p> <p>– wymienia i wskazuje na mapie miejsca najważniejszych bitew II wojny światowej z udziałem Polaków (walki o Narwik, Monte Cassino, Falaise, Arnhem, Berlin, bitwa o Anglię, oblężenie Tobruku)</p>	<p>– zna daty: walk o Narwik (1940), walk o Tobruk (1941), zerwania stosunków rządu emigracyjnego z ZSRS (IV 1943), katastrofy gibraltarskiej (VII 1943)</p> <p>– identyfikuje postacie: Władysława Raczkiewicza, Stanisława Mikołajczyka, Kazimierza Sosnkowskiego, Stanisława Maczka, Stanisława Sosabowskiego, Zygmunta Berlinga</p> <p>– wyjaśnia, jakie znaczenie miała działalność rządu emigracyjnego</p>	<p>– omawia polityczne skutki katastrofy gibraltarskiej</p> <p>– omawia losy polskich żołnierzy internowanych po klęsce wrześniowej</p> <p>– przedstawia tworzące się w ZSRS i w kraju pod okupacją ośrodki przyszłych polskich władz komunistycznych</p>

					<p>dla Polaków w kraju i na uchodźstwie</p> <p>- omawia okoliczności powstania układu Sikorski–Majski</p> <p>– opisuje okoliczności wyjścia z ZSRS armii Andersa</p> <p>– wymienia polskie formacje wojskowe uczestniczące w najważniejszych bitwach II wojny światowej</p>	
	3. Polskie Państwo Podziemne	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: Polskie Państwo Podziemne, Związek Walki Zbrojnej (ZWZ), Armia Krajowa (AK), Szare Szeregi</p> <p>– zna datę powstania AK (II 1942)</p> <p>– identyfikuje postacie: Stefana Roweckiego „Grotę”, Tadeusza Komorowskiego „Bora”</p>	<p>– wskazuje na mapie rejony najintensywniejszej działalności polskiej partyzantki</p> <p>– przedstawia struktury Polskiego Państwa Podziemnego</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: partyzantka Hubala, Służba Zwycięstwu Polski (SZP), Delegatura Rządu RP na Kraj, sabotaż</p> <p>– wymienia sfery działalności Polskiego Państwa Podziemnego</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: cichociemni, dywersja, Bataliony Chłopskie, Narodowe Siły Zbrojne, Gwardia Ludowa, Armia Ludowa</p> <p>– zna daty: powstania SZP (IX 1939), ZWZ (XI 1939), akcji pod Arsenalem (1943), zamachu na F. Kutschere (II 1944)</p>	<p>– charakteryzuje działalność partyzantki majora Hubala</p> <p>– wyjaśnia, w jaki sposób rząd emigracyjny utrzymywał kontakty z krajem pod okupacją</p>

				<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, jaką rolę odgrywała Armia Krajowa 	<ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postacie: Henryka Dobrzańskiego „Hubala”, Jana Bytnara „Rudego”, Jana Karskiego, Jana Nowaka-Jeziorańskiego – wyjaśnia, na czym polegała działalność Delegata Rządu na Kraj – wymienia najważniejsze akcje zbrojne ZWZ/AK 	
	4. Społeczeństwo polskie pod okupacją	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Rada Pomocy Żydom „Żegota”, Sprawiedliwy wśród Narodów Świata, rzeź wołyńska – zna daty: wybuchu powstania w getcie warszawskim (IV 1943), rzezi wołyńskiej (1943) 	<ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postacie: Ireny Sendlerowej, Józefa i Wiktorii Ulmów, Witolda Pileckiego – wymienia postawy Polaków wobec polityki okupanta niemieckiego 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia znaczenie terminów: szmalcownik, Ukraińska Powstańcza Armia (UPA), czystki etniczne – identyfikuje postacie: Jana Karskiego, Stepana Bandery – omawia wysiedlenia na Zamojszczyźnie i ich skutki 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia przyczyny i opisuje przebieg konfliktu polsko-ukraińskiego (rzeź wołyńska) na Kresach Wschodnich – charakteryzuje życie codzienne w kraju pod okupacją niemiecką na przykładzie Warszawy – opisuje postawy Polaków wobec Holokaustu 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia stosunek państw zachodnich do Holokaustu – ocenia postawy Polaków wobec polityki okupantów

					– opisuje przebieg powstania w getcie warszawskim	
	5. Akcja „Burza” i powstanie warszawskie	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: godzina „W”, plan „Burza”, zrzuty – zna daty wybuchu i upadku powstania warszawskiego (1 VIII–2 X 1944) 	<ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postacie: Tadeusza Komorowskiego „Bora” – przedstawia założenia planu „Burza” 	– przedstawia przyczyny i opisuje skutki powstania warszawskiego	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu operacja „Ostra Brama” – zna datę operacji „Ostra Brama” (VII 1944) – omawia okoliczności polityczne i militarne, które wpłynęły na podjęcie decyzji o wybuchu powstania w Warszawie – charakteryzuje etapy przebiegu powstania warszawskiego 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje realizację planu „Burza” na Kresach Wschodnich – omawia postawę wielkich mocarstw wobec powstania warszawskiego – ocenia decyzję władz polskiego podziemia dotyczącą wybuchu powstania, uwzględniając sytuację międzynarodową i wewnętrzną – ocenia postawę aliantów zachodnich i ZSRS wobec powstania warszawskiego

	6. Sprawa polska pod koniec wojny	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Krajowa Rada Narodowa, Manifest PKWN, Polska Lubelska, Tymczasowy Rząd Jedności Narodowej (TRJN) – zna daty: ogłoszenia Manifestu PKWN (VII 1944), konferencji w Jałcie (II 1945) 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu proces szesnastu – identyfikuje postacie: Stanisława Mikołajczyka, Leopolda Okulickiego – wymienia postanowienia konferencji w Teheranie oraz w Jałcie dotyczące Polski 	<ul style="list-style-type: none"> – zna daty: rozwiązania AK (I 1945), procesu szesnastu (VI 1945), powstania TRJN (VI 1945) – omawia okoliczności i skutki powstania TRJN 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu Niepodległość („NIE”) – identyfikuje postać Edwarda Osóbki-Morawskiego – przedstawia najważniejsze etapy procesu przejmowania władzy w Polsce przez komunistów – podaje przejawy zależności Polski od ZSRS po wojnie – opisuje metody represji zastosowane przez komunistów wobec Polskiego Państwa Podziemnego 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia stosunek wielkich mocarstw do sprawy polskiej
Świat po II wojnie światowej	1. Początek zimnej wojny	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Organizacja Narodów Zjednoczonych, układ dwubiegunowy, Powszechna deklaracja praw człowieka, strefa okupacyjna, żelazna 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: procesy norymberskie, plan Marshalla, doktryna Trumana – zna daty: konferencji założycielskiej ONZ (IV 	<ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postacie: George’a Marshalla – wymienia postanowienia 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje okoliczności budowy muru berlińskiego – wyjaśnia znaczenie terminów: Karta Narodów Zjednoczonych, Rada 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia przyczyny dominacji USA i ZSRS w powojennym świecie

		<p>kurtyna, blokada Berlina Zachodniego, NATO, reparacje wojenne</p> <p>– identyfikuje postacie: Józefa Stalina, Harry’ego Trumana</p> <p>– wskazuje na mapie podział Europy na blok zachodni i wschodni</p>	<p>1945), konferencji poczdamskiej (VII–VIII 1945), uchwalenia Powszechnej deklaracji praw człowieka (1948), powstania RFN i NRD (1949), powstania NATO (1949)</p> <p>– przedstawia bilans II wojny światowej dotyczący strat ludności i zniszczeń</p> <p>– wyjaśnia, czym była zimna wojna</p>	<p>konferencji w Poczdamie</p> <p>– przedstawia przyczyny powstania dwóch państw niemieckich</p> <p>– wskazuje okoliczności powstania NATO</p>	<p>Bezpieczeństwa ONZ, Zgromadzenie Ogólne ONZ, sekretarz generalny ONZ, powstanie berlińskie, cztery D: denazyfikacja, demilitaryzacja, dekartelizacja, demokratyzacja</p> <p>– zna daty: podpisania Karty Narodów Zjednoczonych (VI 1945), ogłoszenia planu Marshalla (1947), przemówienia W. Churchilla w Fulton (1946), ogłoszenia doktryny Trumana (1947), blokady Berlina Zachodniego (1948-1949)</p> <p>– przedstawia polityczne skutki II wojny światowej</p> <p>– wyjaśnia genezę blokady Berlina Zachodniego</p>	<p>– ocenia znaczenie powstania ONZ</p> <p>– ocenia politykę państw okupacyjnych wobec Niemiec</p>
--	--	--	---	--	--	--

	2. Za żelazną kurtyną	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: supermocarstwo, kraje demokracji ludowej, odwilż, tajny referat Chruszczowa, destalinizacja, Układ Warszawski – zna datę śmierci J. Stalina (1953) 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu powstanie węgierskie – zna datę powstania węgierskiego (X 1956) – identyfikuje postać Nikity Chruszczowa – omawia cechy charakterystyczne państw demokracji ludowej 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu Rada Wzajemnej Pomocy Gospodarczej (RWPG) – wyjaśnia znaczenie śmierci Stalina dla przemian w ZSRS i krajach demokracji ludowej – omawia okoliczności powstania i znaczenie Układu Warszawskiego 	<ul style="list-style-type: none"> – zna daty: powstania RWPG (1949), powstania Układu Warszawskiego (1955), XX Zjazdu KPZR (1956) – identyfikuje postać Imre Nagya – przedstawia najważniejsze tezy referatu N. Chruszczowa na XX Zjeździe KPZR i konsekwencje wygłoszenia tego przemówienia – wymienia przyczyny i skutki powstania węgierskiego w 1956 r. – przedstawia przebieg powstania węgierskiego z 1956 r. 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje i porównuje sytuację społeczno-polityczną w ZSRS po zakończeniu II wojny światowej i po śmierci Stalina – charakteryzuje sposób sprawowania władzy i politykę prowadzoną przez N. Chruszczowa
	3. Rozpad systemu kolonialnego	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Wielki Skok, rewolucja kulturalna, dekolonizacja, Trzeci Świat, Rok Afryki 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu metoda biernego oporu 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia sposoby realizacji i skutki Wielkiego Skoku w Chinach 	<ul style="list-style-type: none"> – zna datę powstania Chińskiej Republiki Ludowej (1949) – wyjaśnia znaczenie terminów: czerwona 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje proces dekolonizacji Indochin

		<ul style="list-style-type: none"> – zna daty: wojny w Korei (1950–1953), Roku Afryki (1960) – wskazuje przyczyny rozpadu systemu kolonialnego 	<ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postacie: Mao Zedonga, Mahatmy Gandhiego – wskazuje na mapie Koreę, Wietnam, Chiny, Indie, Pakistan – przedstawia najważniejsze skutki polityczne i gospodarcze procesu dekolonizacji 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, w jaki sposób przebiegała rewolucja kulturalna w Chinach 	<p>książeczka, neokolonializm</p> <ul style="list-style-type: none"> – przedstawia przyczyny i skutki wojny domowej w Chinach po II wojnie światowej – opisuje komunistyczne reżimy w Chinach, szczególnie uwzględniając stosunek władzy do jednostki – opisuje skutki polityki gospodarczej i kulturalnej Mao Zedonga – podaje przyczyny konfliktu indyjsko-pakistańskiego – przedstawia skutki rozpadu brytyjskiego imperium kolonialnego w Indiach 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje konflikty zbrojne w Afryce – charakteryzuje problemy państw Trzeciego Świata po uzyskaniu niepodległości – omawia przyczyny i skutki konfliktów w Azji w czasie zimnej wojny – ocenia rolę Mahatmy Gandhiego w procesie dekolonizacji Indii
	4. Konflikt na Bliskim Wschodzie	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Bliski Wschód, syjonizm 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu konflikt żydowsko-palestyński 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu „Pustynna burza” 	<ul style="list-style-type: none"> – zna datę wojny o niepodległość Izraela (1948–1949) 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia znaczenie rozpowszechnienia nowych środków transportu

		<ul style="list-style-type: none"> – zna daty: powstania Izraela (1948), rewolucji islamskiej w Iranie (1979), I wojny w Zatoce Perskiej (1990) 	<ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postacie: Dawida Ben Guriona, Jasira Arafata, Ruhollaha Chomejniego – wskazuje na mapie rejon Bliskiego Wschodu i Zatoki Perskiej 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia przyczyny konfliktów izraelsko-arabskich – przedstawia okoliczności, w jakich powstało państwo Izrael 	<ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postać Saddama Husajna – omawia proces powstawania państwa Izrael i jego funkcjonowanie w pierwszych latach niepodległości – opisuje charakter konfliktu bliskowschodniego – omawia konflikt w rejonie Zatoki Perskiej – przedstawia przyczyny i skutki rewolucji islamskiej w Iranie 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia rolę mocarstw światowych w konflikcie bliskowschodnim
	5. Zimna wojna i wyścig zbrojeń	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: wyścig zbrojeń – identyfikuje postacie: Nikity Chruszczowa, Fidela Castro, Johna F. Kennedy’ego 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: kryzys kubański, Praska Wiosna – zna daty: wysłania pierwszego człowieka w kosmos (1961), ogłoszenia blokady morskiej Kuby (1962), Praskiej Wiosny (1968) 	<ul style="list-style-type: none"> – zna daty: umieszczenia pierwszego sztucznego satelity w kosmosie (1957), lądowania na Księżycu (1969) – przedstawia przyczyny i skutki konfliktu kubańskiego 	<ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postacie: Dwighta Eisenhowera, Jurija Gagarina, Neila Armstronga, Aleksandra Dubčekę – omawia główne założenia polityki zagranicznej ZSRS i USA w latach 60. i 70. XX w. 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia wpływy ZSRS na świecie i ocenia ich polityczne konsekwencje

			<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, na czym polegała rywalizacja (zimna wojna) między USA i ZSRS w dziedzinach: wojskowości i podboju kosmosu 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia przyczyny i skutki Praskiej Wiosny 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia przyczyny i skutki amerykańskiej interwencji w Wietnamie – wyjaśnia okoliczności interwencji sił Układu Warszawskiego w Czechosłowacji 	
	6. Droga ku wspólnej Europie	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Unia Europejska, euro – zna datę powstania Unii Europejskiej w wyniku zawarcia traktatu z Maastricht (1992) – podaje przyczyny integracji europejskiej – identyfikuje postać Roberta Schumana 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: traktaty rzymskie, Europejska Wspólnota Węgla i Stali (EWWiS), Europejska Wspólnota Gospodarcza (EWG), Euratom, układ z Schengen, traktat z Maastricht – zna daty: powstania EWWiS (1952), podpisania traktatów rzymskich (1957) 	<ul style="list-style-type: none"> – zna daty: ogłoszenia planu Schumana (1950), podpisania układu w Schengen (1985) – identyfikuje postacie: Konrada Adenauera, Alcida de Gasperiego – wskazuje na mapie państwa założycielskie EWG oraz państwa należące do UE – wymienia zjawiska, które wpłynęły na umocnienie się demokracji w Europie 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: plan Schumana, Komisja Europejska, Parlament Europejski, Rada Europejska, Beneluks, unia celna – przedstawia etapy tworzenia Unii Europejskiej – wyjaśnia, w jaki sposób doszło do demokratycznych przemian w krajach Europy Zachodniej i Południowej 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje na mapie etapy rozszerzania EWG – omawia wpływ integracji europejskiej na rozwój gospodarczy i demokratyzację państw Europy Zachodniej – ocenia gospodarcze i polityczne skutki integracji europejskiej

				Zachodniej po II wojnie światowej		
	7. Przemiany społeczne i kulturowe w drugiej połowie XX w.	– wyjaśnia znaczenie terminów: rewolucja obyczajowa, ruch kontestatorski, hipisi, pacyfizm, feminizm, segregacja rasowa	– zna datę obrad soboru watykańskiego II (1962–1965) – identyfikuje postacie: Martina Luthera Kinga, Jana XXIII, Pawła VI	– zna datę buntów studenckich we Francji (1968) – przedstawia przyczyny przemian społecznych i kulturowych w drugiej połowie XX w. – omawia cechy charakterystyczne rewolucji obyczajowej i jej skutki	– przedstawia cele buntów studenckich w krajach zachodnich w latach 60. – wymienia hasła ruchów kontestatorskich – wyjaśnia, na czym polegała walka z segregacją rasową w USA – wymienia skutki obrad soboru watykańskiego II – prezentuje poglądy ruchów walczących o prawa kobiet w XX w. – omawia przyczyny, przejawy i skutki buntów studenckich – opisuje walkę o równouprawnienie rasowe – wymienia przykłady zespołów rockowych,	– wyjaśnia znaczenie terminów: kontrkultura, laicyzacja, Greenpeace, Woodstock, terrorizm polityczny – omawia cechy charakterystyczne ruchów kontestatorskich i pacyfistycznych – wymienia przejawy terrorizmu politycznego – ocenia skutki społeczne, kulturalne i polityczne przemian obyczajowych lat 60. XX w. – ocenia znaczenie reform soboru watykańskiego II

					które miały wpływ na kształtowanie się kultury młodzieżowej lat 60. i 70.	
Polska po II wojnie światowej	1. Początki władzy komunistów w Polsce	– wyjaśnia znaczenie terminów: Ziemie Odzyskane, przesiedlenia ludności, Polska Partia Robotnicza, Polskie Stronnictwo Ludowe (PSL), żołnierze niezłomni (wyklęci)	– wyjaśnia znaczenie terminów: akcja „Wisła”, referendum ludowe, demokracja ludowa, reforma rolna, nacjonalizacja przemysłu – zna daty: referendum ludowego (1946), pierwszych powojennych wyborów parlamentarnych (1947) – identyfikuje postacie: Stanisława Mikołajczyka, Witolda Pileckiego, Danuty Siedzikówny „Inki” – wskazuje na mapie granice Polski po II wojnie światowej, kierunki powojennych przesiedleń ludności na ziemiach polskich	– wyjaśnia znaczenie terminów: Urząd Bezpieczeństwa (UB), cenzura przewencyjna, Zrzeszenie „Wolność i Niezawisłość” (WiN), bitwa o handel – identyfikuje postać Józefa Franczaka „Lalusia” – przedstawia przyczyny i skutki migracji ludności na ziemiach polskich po II wojnie światowej – opisuje metody, dzięki którym komuniści zdobyli władzę w Polsce	– charakteryzuje międzynarodowe uwarunkowania kształtowania polskiej granicy państwowej po II wojnie światowej – przedstawia okoliczności i skutki przeprowadzenia referendum ludowego – przedstawia realia funkcjonowania podziemia niepodległościowego – przedstawia etapy przejmowania władzy w Polsce przez komunistów – przytacza metody terroru stosowane przez komunistów	– ocenia postawę żołnierzy wyklętych – ocenia postawy Polaków wobec nowego reżimu – podaje przejawy zależności Polski od ZSRS po wojnie – omawia przebieg odbudowy Warszawy – określa społeczne i polityczne konsekwencje wprowadzenia dekretów o reformie rolnej oraz nacjonalizacji przemysłu

2. Polska w czasach stalinizmu	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Polska Zjednoczona Partia Robotnicza (PZPR), system monopartyjny, Polska Rzeczpospolita Ludowa (PRL), system centralnego sterowania gospodarką, Państwowe Gospodarstwa Rolne – identyfikuje postacie: Władysława Gomułki, Bolesława Bieruta 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: plan sześcioletni, kolektywizacja, stalinizm, socrealizm – zna daty: powstania PZPR (1948), przyjęcia Konstytucji PRL (1952) – podaje założenia planu sześcioletniego 	<ul style="list-style-type: none"> – zna datę planu sześcioletniego (1950–1955) – wyjaśnia znaczenie terminów: „wyścig pracy”, przodownik pracy, kułak – podaje główne cechy ustroju politycznego Polski w okresie stalinowskim – wskazuje cechy charakterystyczne socrealizmu w kulturze polskiej 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia okoliczności powstania PZPR – przedstawia konsekwencje społeczne i ekonomiczne planu sześcioletniego – omawia cele propagandy komunistycznej w czasach stalinizmu – przedstawia założenia Konstytucji PRL z 1952 r. – opisuje system represji władz komunistycznych wobec Kościoła 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia kult jednostki w Polsce w okresie stalinizmu
3. Czasy Gomułki (1956–1970)	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Służba Bezpieczeństwa (SB), odwilż październikowa, mała stabilizacja, obchody Tysiąclecia Chrztu Polski – zna daty: śmierci J. Stalina (1953), 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: poznański Czerwiec, „polska droga do socjalizmu”, Marzec 1968 r., Grudzień 1970 r. – zna daty: wydarzeń poznańskich (VI 1956), polskiego Października 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia przyczyny i skutki oraz opisuje przebieg wydarzeń poznańskiego Czerwca i polskiego Października w 1956 r. – omawia przejawy odwilży 	<ul style="list-style-type: none"> – zna datę wystosowania listu episkopatu polskiego do episkopatu niemieckiego (1965) – identyfikuje postać Romka Strzałkowskiego – omawia proces odwilży 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia postawę W. Gomułki wobec wydarzeń poznańskich – ocenia zachowanie władz PRL w obliczu wydarzeń na Wybrzeżu w 1970 r.

		<p>obchodów Tysiąclecia Chrztu Polski (1966)</p> <p>– identyfikuje postacie: Władysława Gomułki, kardynała Stefana Wyszyńskiego</p> <p>– prezentuje okoliczności dojścia W. Gomułki do władzy</p>	<p>(X 1956), wydarzeń marcowych (III 1968), wydarzeń grudniowych na Wybrzeżu (XII 1970)</p> <p>– charakteryzuje okres rządów W. Gomułki, w tym politykę zagraniczną PRL</p>	<p>październikowej w Polsce</p> <p>– przedstawia przebieg obchodów milenijnych</p>	<p>– charakteryzuje przyczyny i narastanie konfliktu władz z Kościołem katolickim</p> <p>– wyjaśnia przyczyny i skutki kampanii antysemitki w Polsce w 1968 r.</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>List 34</i>, <i>Zmotoryzowane Odwody Milicji Obywatelskiej (ZOMO)</i></p> <p>– wyjaśnia przyczyny i skutki wydarzeń z Marca 1968 r. i Grudnia 1970 r.</p>	<p>– ocenia rolę Kościoła katolickiego i środowisk studenckich w kształtowaniu opozycji wobec władz PRL</p> <p>– wymienia przedstawicieli polskiej szkoły filmowej</p> <p>– opisuje normalizację stosunków między Polską a Republiką Federalną Niemiec</p>
	4. Polska w czasach Gierka	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: „druga Polska”, propaganda sukcesu</p> <p>– identyfikuje postać Edwarda Gierka</p> <p>– przedstawia przemiany w życiu</p>	<p>– wymienia cechy charakterystyczne rządów E. Gierka</p> <p>– opisuje życie codzienne w czasach PRL</p>	<p>– zna datę nowelizacji Konstytucji PRL (1976)</p> <p>– omawia wpływ zagranicznych kredytów na rozwój przemysłu ciężkiego i górnictwa</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: ukryte bezrobocie, kino moralnego niepokoju</p> <p>– identyfikuje postacie: Andrzeja Wajdy, Krzysztofa Zanussiego, Kazimierza Górskiego, Huberta Wagnera</p>	<p>– ocenia okres rządów E. Gierka</p>

		codziennym Polaków za rządów E. Gierka		– wyjaśnia, na czym polegała propaganda sukcesu w czasie rządów E. Gierka	– wyjaśnia, dlaczego polityka gospodarcza E. Gierka nie przyniosła spodziewanych rezultatów – przedstawia okoliczności i skutki nowelizacji konstytucji w 1976 r. – przedstawia wpływ kina moralnego niepokoju na kształtowanie postaw Polaków	
Upadek komunizmu	1. Początki opozycji demokratycznej w Polsce	– wyjaśnia znaczenie terminu Komitet Obrony Robotników (KOR) – identyfikuje postacie: Jana Pawła II, Jacka Kuronia	– wyjaśnia znaczenie terminu Czerwiec 1976 r. – zna daty: wydarzeń czerwcowych (1976), powstania KOR (1976), wyboru Karola Wojtyły na papieża (16 X 1978), pierwszej pielgrzymki Jana Pawła II do Polski (1979)	– opisuje genezę, przebieg i skutki wydarzeń czerwcowych w 1976 r. – określa cele i opisuje działalność KOR-u – wyjaśnia wpływ wyboru Karola Wojtyły na papieża na sytuację w Polsce	– wyjaśnia znaczenie terminów: drugi obieg, Wolne Związki Zawodowe (WZZ) – identyfikuje postacie: Stanisława Pyjasa, Jana Józefa Lipskiego, Antoniego Macierewicza, Zbigniewa i Zofii Romaszewskich, Leszka Moczulskiego	– wyjaśnia, dlaczego władze komunistyczne w mniejszym stopniu niż dotąd represjonowały ugrupowania opozycyjne

					<p>– przedstawia okoliczności narodzin opozycji demokratycznej w Polsce</p> <p>– charakteryzuje rozwój organizacji opozycyjnych w latach 70. XX w.</p>	
	2. Powstanie „Solidarności”	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: strajk okupacyjny, 21 postulatów „Solidarności”, NSZZ „Solidarność”</p> <p>– zna datę strajków sierpniowych (VIII 1980), porozumień sierpniowych z Gdańska (31 VIII 1980)</p> <p>– identyfikuje postacie: Lecha Wałęsy, Anny Walentynowicz</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: wydarzenia sierpniowe, porozumienia sierpniowe</p> <p>– przedstawia przyczyny i skutki strajków sierpniowych w 1980 r.</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: Międzyzakładowy Komitet Strajkowy (MKS), karnawał „Solidarności”</p> <p>– omawia przebieg wydarzeń sierpniowych</p>	<p>– zna daty: powstania NSZZ „Solidarność” (IX 1980), zamachu na Jana Pawła II (V 1981)</p> <p>– identyfikuje postacie: Bogdana Borusewicza, Andrzeja Gwiazdy, Mehmeta Alego Ağcy</p> <p>– omawia działalność NSZZ „Solidarność” w okresie tzw. karnawału „Solidarności”</p> <p>– przedstawia reakcję ZSRS na wydarzenia w Polsce w 1980 r.</p>	<p>– wyjaśnia, w jaki sposób władze komunistyczne w Polsce przygotowywały się do konfrontacji siłowej z opozycją</p>

	3. Stan wojenny w Polsce	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: stan wojenny, Wojskowa Rada Ocalenia Narodowego (WRON), internowanie – zna datę wprowadzenia stanu wojennego (13 XII 1981) – identyfikuje postacie: Wojciecha Jaruzelskiego, Lecha Wałęsy, Jerzego Popiełuszki 	– przedstawia okoliczności wprowadzenia stanu wojennego w Polsce	– charakteryzuje przebieg stanu wojennego w Polsce	<ul style="list-style-type: none"> – zna daty: pacyfikacji kopalni „Wujek” (XII 1981), zamordowania ks. J. Popiełuszki (1984) – przedstawia reakcję świata na sytuację w Polsce w okresie stanu wojennego, w tym przyznanie Pokojowej Nagrody Nobla Lechowi Wałęsie – charakteryzuje sytuację PRL po zniesieniu stanu wojennego – przedstawia reakcję społeczeństwa na stan wojenny – wskazuje wydarzenia, które doprowadziły do upadku komunizmu w Polsce 	– ocenia postawy społeczeństwa wobec stanu wojennego
	4. Rozpad bloku wschodniego	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu Jesień Ludów – identyfikuje postacie: Ronalda Reagana, 	– wyjaśnia znaczenie terminów: aksamitna rewolucja, <i>perestrojka</i> , <i>glasnost</i>	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu pucz Janajewa – identyfikuje postacie: Borysa 	– zna daty: interwencji zbrojnej ZSRS w Afganistanie (1979–1989), przejęcia władzy przez Gorbaczowa	– ocenia rolę M. Gorbaczowa i R. Reagana w zmianie układu sił w polityce

		Michaiła Gorbaczowa, Václava Havla	– zna daty: obalenia komunizmu w europejskich państwach bloku wschodniego (1989–1990), zjednoczenia Niemiec (1990), rozpadu ZSRS (1991)	Jelcyna, Giennadija Janajewa – przedstawia przejawy kryzysu ZSRS w latach 80. XX w. – wyjaśnia okoliczności rozpadu ZSRS	(1985), puczu Janajewa (1991), rozwiązania RWPG i Układu Warszawskiego (1991), rozwiązania ZSRS (XII 1991) – charakteryzuje politykę R. Reagana i jej wpływ na zmianę sytuacji międzynarodowej – charakteryzuje wydarzenia Jesieni Ludów w państwach bloku wschodniego – omawia proces rozpadu ZSRS, uwzględniając powstanie niepodległych państw w Europie – wyjaśnia, jakie były przyczyny rozwiązania RWPG i Układu Warszawskiego	międzynarodowej – przedstawia rolę Gorbaczowa w upadku komunizmu w państwach bloku wschodniego – wymienia próby reform w ZSRS i określa ich skutki polityczne
--	--	---------------------------------------	---	--	--	--

	5. Początek III Rzeczypospolitej	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: obrady Okrągłego Stołu, wybory czerwcowe – zna daty: obrad Okrągłego Stołu (II–IV 1989), wyborów czerwcowych (4 VI 1989) – identyfikuje postacie: Lecha Wałęsy, Wojciecha Jaruzelskiego, Tadeusza Mazowieckiego 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Obywatelski Klub Parlamentarny (OKP), sejm kontraktowy – zna datę powołania rządu T. Mazowieckiego (1989) 	<ul style="list-style-type: none"> – podaje postanowienia i skutki obrad Okrągłego Stołu – przedstawia następstwa wyborów czerwcowych 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: „gruba linia”/„gruba kreska”, ustalenia z Magdalenki – zna daty: wyboru W. Jaruzelskiego na prezydenta (VII 1989) – identyfikuje postacie: Czesława Kiszczaka, Leszka Balcerowicza, Bronisława Geremka, Krzysztofa Skubiszewskiego – omawia okoliczności zwołania Okrągłego Stołu – przedstawia reformy rządu T. Mazowieckiego 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia znaczenie obrad Okrągłego Stołu dla przemian politycznych w Polsce
Polska w nowej epoce	1. Polska w latach 90. XX w.	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: hiperinflacja, gospodarka wolnorynkowa, prywatyzacja, bezrobocie 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: plan Balcerowicza, pluralizm polityczny – zna daty: wdrożenia planu Balcerowicza (1990), wyboru L. 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia założenia, realizację i skutki gospodarcze planu Balcerowicza 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu „wojna na górze” – zna daty: rozwiązania PZPR (1990), uchwalenia małej konstytucji (X 1992), 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia przemiany polityczne i gospodarcze w Polsce po 1989 r. – omawia podstawy ustrojowe III Rzeczypospolitej

		<p>– identyfikuje postacie: Tadeusza Mazowieckiego, Lecha Wałęsy, Leszka Balcerowicza, Jacka Kuronia, Aleksandra Kwaśniewskiego, Lecha Kaczyńskiego</p>	<p>Wałęsy na prezydenta (XII 1990), pierwszych w pełni demokratycznych wyborów do parlamentu (1991), wyboru A. Kwaśniewskiego na prezydenta (1995), uchwalenia Konstytucji RP (1997), wyboru L. Kaczyńskiego na prezydenta (2005)</p> <p>– wymienia reformy przeprowadzone w 1999 r.</p> <p>– wymienia najistotniejsze przemiany ustrojowe i ekonomiczne III Rzeczypospolitej</p>		<p>reformy administracyjnej (1999)</p> <p>– identyfikuje postacie: Jana Olszewskiego, Jarosława Kaczyńskiego, Ryszarda Kaczorowskiego</p> <p>– omawia koszty społeczne reform gospodarczych</p> <p>– charakteryzuje scenę polityczną pierwszych lat demokratycznej Polski</p> <p>– przedstawia proces budowania podstaw prawnych III Rzeczypospolitej</p> <p>– wyjaśnia przyczyny rozpadu obozu solidarnościowego</p>	<p>w świetle konstytucji z 1997 r.</p>
	<p>2. Polska w NATO i UE</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: NATO, referendum akcesyjne, Unia Europejska</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminu referendum akcesyjne</p>	<p>– wymienia i omawia etapy integracji Polski z UE</p> <p>– przedstawia postawy Polaków wobec</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: Trójkąt Weimarski, Grupa Wyszehradzka</p>	<p>– ocenia rezultaty polskiego członkostwa w NATO i UE</p>

		<ul style="list-style-type: none"> – zna daty: przyjęcia Polski do NATO (1999), wejścia Polski do UE (2004) 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia przyczyny i skutki przystąpienia Polski do NATO i UE – omawia konsekwencje członkostwa Polski w NATO 	<p>problemu integracji Polski z UE</p>	<ul style="list-style-type: none"> – zna daty: wyjścia ostatnich wojsk rosyjskich z Polski (1993), obecności polskich żołnierzy na wojnach w Afganistanie (od 2002) i Iraku (2003–2008) – określa główne kierunki polskiej polityki zagranicznej – wymienia i omawia etapy polskiej akcesji do NATO 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje udział Polski w wojnie z terroryzmem – wymienia korzyści, jakie przyniosły Polsce integracja z UE oraz wejście do NATO
--	--	--	---	--	--	---